

כ"ב בשבט התשע"ח
7 בפברואר 2018
ימ. 2018-1179

לכבוד,
ח"כ משה גפני - יו"ר ועדת הכספים של הכנסת

**הנדון: תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ח-
2018**

בהתאם לסעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – חוק קופות גמל), שר האוצר בהסכמת ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות שונות לעניין משיכה והעברה של כספים מקופת גמל.

בהתאם לאמור הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן – התקנות), וזאת על מנת לאפשר לעמיתים לבחור במוצר או בגוף המוסדי המתאים להם ביותר. בכפוף לתנאים הקבועים בתקנות, יכול עמית לנייד את הכספים שהצטברו בחשבונו בקופת גמל לקופת גמל אחרת. הסדרה זו מאפשרת לעמית כאמור, להתאים, מעת לעת, את המוצר הפנסיוני לצרכיו ולהפחית את עלויות ניהול החיסכון הפנסיוני.

כיום, התקנות אינן מאפשרות ניוד במקרים מסוימים ובכללם ניוד של מי שהחלו לקבל קצבת זקנה או קצבת שאירים (להלן – מקבלי קצבה). כדי לאפשר למקבל קצבה לפעול לשיפור מצבו מוצע לתקן את התקנות ולקבוע כי הן יחולו גם על מקבלי קצבה. פתיחת אפשרות הניוד למקבלי קצבה תביא להגברת התחרות לאחר הפרישה ובתקופת הזכויות לקצבת שאירים, ותשפר את מצבם של מקבלי הקצבה באמצעות מתן האפשרות לבחור את הגוף המוסדי המתאים להם הן מבחינת אופן ניהול השקעות והן מבחינת השירות הניתן להם. בנוסף, כוח המיקוח שיינתן למקבלי הקצבות יאפשר להם להזיל את דמי הניהול ולהגדיל את הקצבה.

עוד מוצעים מספר תיקונים שישפרו את הליך העברת הכספים יגבירו את התחרות בחיסכון הפנסיוני ויאפשרו לכל חוסך לממש את זכות הבחירה שלו, והכל כמפורט להלן:

1. **תיקון תקנה 2 לתקנות** - מוצע לבטל את האיסור הקבוע בתקנות להעברת כספים שבעדם העמית החל לקבל קצבה ולקבוע כי העברתם תהיה לשם קבלת קצבה בלבד. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016, נוסף מוצר חיסכון חדש בשם קופת גמל להשקעה. מוצע לאפשר לעמית בקופת גמל להשקעה לנייד כספים לקופת גמל לקצבה, ובלבד שהעמית הגיע לגיל פרישה, ושהכספים נועדו לצורך רכישת קצבה. מטרת התיקון האמור היא לוודא כי הטבות המס לקצבה יינתנו לעמיתים המבקשים לבצע משיכה קצבתית בלבד ולא משיכה הונית.

2. **תיקון תקנה 3 לתקנות** - מוצע להוסיף את קופת הגמל להשקעה כמוצר שממנו ניתן לנייד את היתרה הצבורה של העמית ולאפשר ניוד כספים מחשבון חדש לקופת גמל להשקעה, על מנת שגם החוסכים בקופה זו יוכלו ליהנות מהיתרונות שבניוד כספים כאמור. באופן דומה מוצע לאפשר לעמית בחשבון חדש, שהוא עמית שהפקיד כספי פיצויים בחשבון כאמור לאחר ביצוע התחשבות מס או מוטב שזכאי לכספים מקופת גמל בשל פטירה של עמית והפקיד אותם בחשבון כאמור, לנייד את הכספים לקופת גמל להשקעה, וזאת מאחר שכספים אלו מצויים בפועל במעמד זהה ונהנים מהטבות מס זהות.

3. **תיקון תקנה 4 לתקנות** - כדי להגביר את התחרות ולהסיר חסמי מעבר בין קופות גמל מוצע לבטל את המגבלה בתקנות האוסרות על העברת כספים של עמית שטרם פרע חוב לקופת הגמל בשל הלוואה שניתנה

לו. בנוסף, כדי ליתן אפשרות למקבלי קצבאות להעביר את תשלום הקצבה לקופה אחרת, מוצע לבטל את ההוראה האוסרת על העברת כספים בין קופות לגבי מי שהחל לקבל קצבה. כמו כן, מוצע שלא לאפשר למקבלי קצבאות שמוטל עיקול על זכותם לקבל קצבה, כולה או חלקה, להעביר את תשלום הקצבה לקופה אחרת, וזאת בדומה לאיסור הקיים בתקנות לגבי העברת כספי עמיתים שמוטל עיקול על מלוא היתרה הצבורה שעומדת לזכותם.

4. **תיקון תקנה 5 לתקנות** - לצורך הגברת התחרות ושיפור האפשרות להעביר כספים, כאמור, מוצע לקבוע כי גוף מנהל של חברה מנהלת יעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית, אשר ניתן להעבירה בתוך 5 ימי עסקים מהיום שבו הועברה לו בקשה מלאה, במקום 10 ימי עסקים כפי שקבוע כיום בתקנות. נתוני העברת הכספים בין קופות גמל מראים כי אין צורך בתקופה של 10 ימי עסקים להעברת כספי העמית. לעניין קופת גמל להשקעה, מוצע לקבוע הכספים יועברו בתוך שני ימי עסקים, וזאת בדומה למוצרים פיננסיים אחרים ולנוכח מאפייני קופת גמל להשקעה.

לנוכח קיצור הזמן כאמור והצורך בשיפור כושר המיקוח של החוסך עוד בטרם הגיש את בקשתו להעברת הכספים, מוצע לבטל את האפשרות לבטל את העברת הכספים לאחר שהועברה בקשה מפורטת, חתומה ומלאה לקופה המקבלת.

כמו כן, מוצע לקבוע טווחי זמן מוגדרים להגשת בקשה להעברת נכסי מקבל קצבה. על מנת שקופת הגמל תוכל לחשב את השווי הכספי של נכסי מקבל קצבה, מוצע לקבוע כי העברת הכספים לגבי בקשות שהועברו עד 20 ימי עסקים ממועד פרסום הדוח הכספי התקופתי של הקופה המעבירה תיעשה עד 15 ימי עסקים לאחר מועד פרסום הדוח הכספי. לגבי בקשת העברה שהוגשה לקופה המקבלת בתוך פחות מ- 20 ימי עסקים לפני מועד פרסום הדוח הכספי התקופתי הראשון, העברת הכספים תבוצע לאחר פרסום הדוח הכספי התקופתי העוקב לדוח הכספי התקופתי הראשון של הקופה המעבירה. נוסף על כך, מאחר שממועד עריכת הדוח הכספי ועד למועד העברת הכספים שולמו למקבל הקצבה מספר קצבאות זקנה וכספי מקבל הקצבה השיאו תשואה, מוצע להפנות להוראות שיקבע הממונה לפי הוראות סעיף 23(ג) לחוק קופות גמל לעניין אופן חישוב כספי מקבל הקצבה שיעברו לקופה המקבלת.

בדומה להסדר הקיים בתקנות העיקריות לגבי עמיתים מוצע להסמיך את הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, במקרים מיוחדים ופרטניים, לאשר דחייה של המועד להעברת נכסי מקבל קצבת זקנה לתקופה שלא תעלה על עשרים ימי עסקים נוספים.

עוד מוצע לקבוע הוראות לעניין הסכומים שיועברו כאשר קיימת בחשבונו של העמית בקופה המעבירה יתרת חוב בשל הלוואה שטרם נפרעה במלואה. על פי המוצע, בהעברת כספים של עמית כאמור, יראו את היתרה העומדת להעברה כיתרה בניכוי ההלוואה, כאשר הסכום שנוכה ישמש לפירעון ההלוואה בקופה המעבירה. בתנאים אלו תבוצע ההעברה רק אם הקופה שמקבלת את הכספים תזקוף לזכות העמית את היתרה שהועברה בתוספת הסכום שנוכה כאמור, וכן אם הקופה המקבלת תיתן לעמית הלוואה בגובה הסכום שנוכה.

5. **תיקון תקנה 6 לתקנות** - מוצע להתאים את הסנקציה המוטלת על איחור בהעברת כספי עמית חוסך גם על איחור בהעברת נכסי מקבל קצבה. בנוסף, על מנת למנוע בלבול בין שני סוגי ריביות שנקבעות על ידי אגף החשב הכללי במשרד האוצר, ריבית פיגורים וריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית, מוצע למחוק את המילה "פיגורים" בתקנה האמורה.

6. **תיקון תקנה 8 לתקנות** - מוצע לתחום את האחריות הביטוחית של הקופות (המעבירה והמקבלת) בנוגע למקבל הקצבה, בדומה לאחריות הביטוחית בנוגע לעמית. בהתאם למוצע, גוף מנהל של קופה מעבירה יהיה אחראי לתשלום הכספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל הקצבה בקופה המעבירה בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ההעברה, ואילו גוף מנהל של קופה מקבלת יהיה אחראי לתשלום כספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל הקצבה בקופה המקבלת בשל מקרה ביטוח שאירע במועד ההעברה ולאחריו.

7. מוצע לקבוע כי תחילתו של התיקון לתקנות ביום פרסומן. עם זאת, מוצע לקבוע כי תחילתן של ההוראות לגבי העברת כספים בשל מקבלי קצבה תהא במועד תחילת תקפן של הוראות משלימות לפי סעיף 23(ג) לחוק לגבי חישוב נכסי מקבל קצבה, וזאת בשל ההכרח בהוראות אלו לשם יישום ההסדר המוצע.

כמו כן, מהטעם האמור, מוצע לקבוע כי תחילתן של ההוראות לגבי העברת כספים של עמית שקיימת בחשבוננו בקופה המעבירה יתרת חוב בשל הלוואה שטרם נפרעה במלואה תהא במועד תחילת תקפן של הוראות משלימות לפי סעיף 23(ג) לחוק.

מצורף נוסח מוצע לתיקון התקנות. אודה לאישור ועדת הכספים של הכנסת לתיקון המוצע.

בכבוד רב

 משה כהלון
 שר האוצר

העתק:

גב' דורית סלינגר - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון
 עו"ד אסי מסינג - היועץ המשפטי, משרד האוצר
 עו"ד ברוך לוברט - היועץ המשפטי, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל)
(תיקון), התשע"ח-2018**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 23(ב)(2) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 1 .1 בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008² (להלן – התקנות העיקריות) –

(1) אחרי ההגדרה "גוף מנהל" יבוא:

"גיל הפרישה המוקדמת" – כמשמעותו בסעיף 5 לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004³;

(2) במקום ההגדרה "מועד ההעברה" יבוא:

"מועד ההעברה" – המועד שבו הועברו היתרה הצבורה, כולה או חלקה, או נכסי מקבל הקצבה, לפי העניין, מהקופה המעבירה לקופה המקבלת;";

(3) אחרי ההגדרה "מועד קבלת הבקשה" יבוא:

"מקבל קצבה עובר" – עמית המקבל קצבת זקנה או קצבת שאירים, שהגיש בקשה להעברת נכסי מקבל הקצבה לקופה מקבלת, והתקיימו בו שני אלה:

(1) בקשתו אושרה בידי הגוף המנהל של הקופה המקבלת;

(2) ניתן להעביר את נכסי מקבל הקצבה העובר לפי הוראות תקנות אלה;

"נכסי מקבל קצבה" – השווי הכספי של נכסי קרן חדשה או קופת ביטוח שהיא קופת גמל לקצבה שעומדים כנגד התחייבויותיה למקבל הקצבה, שיחושב בהתאם להוראות שנתן הממונה לפי סעיף 23(ג) לחוק;";

(4) בהגדרה "עמית פעיל", במקום הרישה יבוא "עמית-עצמאי בקרן חדשה או בקופת ביטוח או עמית-שכיר, שמתקיים בו אחד מאלה:";

(5) בהגדרה "קופה מעבירה", אחרי "כולם או חלקם" יבוא "או את נכסי מקבל הקצבה, לפי העניין";

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשע"ז, עמ' 222, 213 ו-336.
² ק"ת התשע"ו, עמ' 634; התשע"ד, עמ' 1613.
³ ס"ח התשס"ד, עמ' 46.

(6) בהגדרה "קופה מקבלת", אחרי "כולם או חלקם" יבוא "או את נכסי מקבל הקצבה, מקופה מעבירה, לפי העניין";

(7) אחרי ההגדרה "קצבת נכות" יבוא:

"קצבת שאירים" – תשלומים המשולמים מדי חודש בחודשו באופן רציף מקרן חדשה או מקופת ביטוח, בהתאם לתקנון קופת הגמל, בסכומים שווים או בסכומים שווים מעודכנים, למוטב; לעניין זה, "סכומים שווים מעודכנים" – כהגדרתם בפסקה (1) בהגדרה "קצבה" בחוק;

(8) במקום ההגדרה "קרן חדשה זכאית" יבוא:

"קרן חדשה זכאית" – קרן חדשה מקיפה";

(9) במקום ההגדרה "קרן חדשה שאינה זכאית" יבוא:

"קרן חדשה שאינה זכאית" – קרן חדשה כללית;".

תיקון תקנה 2 .2 בתקנה 2 לתקנות העיקריות –

(1) בתקנת משנה (א) –

(א) במקום פסקה (1), יבוא:

(1) קופת גמל לקצבה, ואולם –

(א) מי שהחל לקבל קצבה מקרן חדשה, יהיה רשאי להעביר את נכסי מקבל הקצבה לקרן חדשה אחרת;

(ב) מי שהחל לקבל קצבה מקופת ביטוח שהיא קופת גמל לקצבה, יהיה רשאי להעביר את נכסי מקבל הקצבה לקופת ביטוח שהיא קופת גמל לקצבה אחרת בלבד;";

(ב) במקום פסקה (2), יבוא:

"(2) קופת גמל לתגמולים, "ובלבד שבמועד העברה לקופת גמל לחיסכון הגיע העמית לגיל הפרישה המוקדמת;";

(ג) בפסקה (3), הסיפה החל במילים "ובלבד שהקופה המקבלת" – תימחק;

(ד) אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) קופת גמל להשקעה, ובלבד שהעמית הגיע לגיל הפרישה המוקדמת;".

(2) בתקנת משנה (ב) –

- (א) הקטע בסיפה החל במילים "העברת כספים מקופת גמל" עד המילים "בקופה המקבלת" יסומן (1);
- (ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) העברת נכסי מקבל קצבה תיעשה למסלול השקעה המיועד למקבלי קצבה בקופה המקבלת, בהתאם לבחירתו של מקבל הקצבה העובר, לשם קבלת קצבה בלבד;

(3) העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לחיסכון והעברת כספים מקופת גמל להשקעה, תיעשה למסלול השקעה המיועד למקבלי קצבה בקופה המקבלת, בהתאם לבחירתו של העמית, לשם קבלת קצבה בלבד."

תיקון תקנה 3 .3 בתקנה 3(א) לתקנות העיקריות, אחרי פסקה (11) יבוא:

"(11א) מקופת גמל להשקעה לקופת גמל להשקעה אחרת;

(11ב) מחשבון חדש כאמור בסעיף 23(א)(2) ו-(2ב) לחוק, לקופת גמל להשקעה;"

תיקון תקנה 4 .4 בתקנה 4 לתקנות העיקריות –

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "או מוטל עיקול על זכותו של העמית לקבל קצבה, כולה או חלקה, מהקופה המעבירה";

(2) פסקה (3) – תימחק;

(3) פסקה (4) – תימחק.

תיקון תקנה 5 .5 בתקנה 5 לתקנות העיקריות –

(1) בתקנת משנה (א), במקום "עשרה ימי עסקים" יבוא "חמישה ימי עסקים, ולעניין העברה בין קופות גמל להשקעה – בתוך שני ימי עסקים" ובמקום "אלא אם כן בוטלה הבקשה, לרבות על ידי העמית" יבוא "אלא אם כן לא ניתן לבצע את הבקשה";

(2) אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

"(1א) בהעברת נכסי מקבל קצבה יעביר גוף מנהל של קופה מעבירה את נכסי מקבל הקצבה אשר ניתן להעבירם לפי הוראות תקנות אלה, בתוך חמישה עשר ימי עסקים ממועד פרסום הדוח, בהתאם להוראות שייתן הממונה לפי סעיף 23(ג) לחוק, אלא אם כן בוטלה הבקשה, לרבות על ידי מקבל הקצבה, והכל באופן המפורט בהוראות הממונה לעניין זה, ואולם הממונה רשאי, במקרים מיוחדים, לאשר דחייה של המועד האמור לתקופה שלא תעלה על עשרים ימי עסקים נוספים; לעניין תקנת משנה זו, "מועד פרסום הדוח" –

(1) לגבי בקשת העברה מפורטת חתומה ומלאה שהוגשה לגוף המנהל של הקופה המקבלת 20 ימי עסקים לפחות לפני מועד פרסום הדוח הכספי התקופתי הראשון שערך הגוף המנהל של הקופה המעבירה לגבי הקופה המעבירה לאחר הגשת הבקשה – יום פרסום הדוח הכספי התקופתי כאמור;

(2) לגבי בקשת העברה מפורטת חתומה ומלאה שהוגשה לגוף המנהל של הקופה המקבלת בתוך פחות מ-20 ימי עסקים לפני מועד פרסום הדוח הכספי התקופתי הראשון שערך הגוף המנהל של הקופה המעבירה לגבי הקופה המעבירה לאחר הגשת הבקשה – יום פרסום הדוח הכספי התקופתי העוקב לדוח הכספי התקופתי הראשון כאמור.";

(3) בסופה יבוא:

"(ג) בהעברת כספים של עמית שקיים בחשבונו בקופה המעבירה חוב בשל הלוואה שטרם נפרעה במלואה, תהיה היתרה הצבורה שניתן להעבירה לקופה המקבלת, היתרה הצבורה בניכוי סכום החוב, והסכום שנוכה כאמור ישמש לפירעון ההלוואה; ואולם לא ניתן יהיה להעביר כספים כאמור אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) הקופה המקבלת תזקוף לזכות העמית את היתרה שהועברה בתוספת הסכום שנוכה כאמור;

(2) הקופה המקבלת תיתן לעמית הלוואה בגובה הסכום שנוכה כאמור;

והכל לפי הוראות שייתן הממונה לפי סעיפים 23(ג) לחוק."

תיקון תקנה 6 .6 בתקנה 6 לתקנות העיקריות –

(1) בתקנת משנה (א) –

(א) במקום "ריבית פיגורים" יבוא "ריבית";

(ב) בסופה יבוא "או לחשבונם של מקבלי הקצבה בקופה המקבלת, לפי העניין";

(2) בתקנת משנה (ב), במקום "מריבית הפיגורים" יבוא "מהריבית" ובמקום "ריבית הפיגורים" יבוא "הריבית";

(3) בתקנת משנה (ג), אחרי "לחשבוננו של העמית בקופה" יבוא "או לחשבונם של מקבלי הקצבה בקופה, לפי העניין";

(4) בתקנת משנה (ג1) –

(א) ברישה, אחרי "לחשבוננו של העמית בקופה" יבוא "ולעניין מקבל קצבה עובר – לחשבונם של מקבלי הקצבה בקופה";

(ב) בפסקה (2), בסופה יבוא "ולעניין נכסי מקבל קצבה – בתוספת קצבאות ששילמה הקופה המעבירה לעמית מהמועד האחרון שבו ניתן היה להעביר את הבקשה כאמור לפי הוראות הממונה";

(ג) בסופה יבוא "בתקנת משנה זו, "היתרה הצבורה" – לרבות נכסי מקבל קצבה."

תיקון תקנה 8 .7 בתקנה 8 לתקנות העיקריות –

(1) אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

"(א1) גוף מנהל של קופה מעבירה יהיה אחראי לתשלום הכספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל קצבה עובר בקופה המעבירה, בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ההעברה";

(2) אחרי תקנת משנה (ב) יבוא:

"(ב1) גוף מנהל של קופה מקבלת יהיה אחראי לתשלום כספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל הקצבה בקופה המקבלת, בשל מקרה ביטוח שאירע במועד ההעברה או אחריו";

(3) בתקנת משנה (ו), במקום "אם בטלה הבקשה" יבוא "אם לא ניתן לבצע את הבקשה".

תחילה .8 (א) תחילתן של תקנות (2)1, (3), (5), (6) ו-(7), (א)1, (3)4, (2)5 ו-(3), (ב)1, (3) ו-(4), (1)7 עד (3) בתקנות אלה, ותקנה (ב)2 לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה (2)2 בתקנות אלה, תהיה כמפורט להלן:

(1) לגבי קרן חדשה – במועד תחילת תקפן של הוראות הממונה לפי סעיף 23(ג) לחוק לעניין אופן חישוב נכסי מקבל קצבה, לעניין קרן חדשה;

(2) לגבי קופת ביטוח שהיא קופת גמל לקצבה – במועד תחילת תקפן של הוראות הממונה לפי סעיף 23(ג) לחוק לעניין אופן חישוב נכסי מקבל קצבה, לעניין קופת ביטוח שהיא קופת גמל לקצבה.

(ב) תחילתן של תקנות 4(2) ו-5(4) במועד תחילת תקפן של הוראות הממונה לפי סעיף 23(ג) לחוק.

(ג) תחילתן של תקנות אלה שאינן מנויות בתקנות משנה (א) ו-(ב), ביום פרסומן של תקנות אלה.

דברי הסבר

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן - התקנות) הותקנו על מנת לאפשר לעמיתים לבחור במוצר או בגוף המוסדי המתאים להם ביותר מעת לעת, ועל מנת לפתח את התחרות בתחום החיסכון הפנסיוני, כך שבכפוף לתנאים הקבועים בתקנות, יכול עמית לנייד את הכספים שהצטברו בחשבונו בקופת הגמל לקופת גמל אחרת. דבר זה מאפשר לעמית כאמור, להתאים, מעת לעת, את המוצר הפנסיוני לצרכיו ולהפחית את עלויות ניהול החיסכון הפנסיוני.

כיום, התקנות אינן מאפשרות ניוד במקרים מסוימים ובכללם ניוד של מי שהחלו לקבל קצבת זקנה או קצבת שאירים (להלן – מקבלי קצבה). על מנת לאפשר למקבל קצבה לפעול לשיפור מצבו מוצע לתקן את התקנות ולקבוע כי הן יחולו גם על מקבלי קצבה. פתיחת אפשרות הניוד למקבלי קצבה תביא להגברת התחרות לאחר הפרישה ובתקופת הזכויות לקצבת שאירים, ותשפר את מצבם של מקבלי הקצבה באמצעות מתן האפשרות לבחור את הגוף המוסדי המתאים להם, הן מבחינת אופן ניהול השקעות והן מבחינת השירות הניתן להם. בנוסף, כוח המיקוח שיינתן למקבלי הקצבות יאפשר להם להוזיל את דמי הניהול ולהגדיל את הקצבה.

בנוסף, מוצעים מספר תיקונים שישפרו את הליך העברת הכספים יגבירו את התחרות בחיסכון הפנסיוני ויאפשרו לכל חוסך לממש את זכות הבחירה שלו.

להלן יפורטו השינויים המוצעים:

תיקון תקנות 1 ו-2:

על מנת לאפשר העברת כספים גם בשל מקבלי קצבה, מוצע להתאים את ההגדרות הקיימות ולהוסיף הגדרות עבור מקבלי קצבה עובר ונכסי מקבלי הקצבה (זקנה ושאיירים), המתייחסות לשווי הכספי של התחייבויות הקופה למקבלי הקצבה שאותו מקבל הקצבה יכול להעביר בין קופות הגמל השונות. בנוסף, בהגדרות "מועד ההעברה", "קופה מעבירה" ו-"קופה מקבלת", נעשו שינויים כדי שנוסח התקנות הקיים יחול גם על מקבלי הקצבה.

בתיקון המוצע לתקנה 2 מוצע לבטל את האיסור הקבוע בפסקה (1) שלפיו לא ניתן להעביר כספים שבעדם העמית החל לקבל קצבה ולקבוע כי העברתם תהיה לשם קבלת קצבה בלבד. בעקבות אישור חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016, שבו נוסף לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, מוצר חיסכון חדש ששמו "קופת גמל להשקעה", מוצע לעניין קופות גמל להשקעה לאפשר לנייד כספים לקופת גמל לקצבה, ובלבד שהעמית הגיע לגיל פרישה, ושהכספים נועדו לצורך רכישת קצבה, וזאת על מנת לוודא כי הטבות המס לקצבה יינתנו לעמיתים המבקשים לבצע משיכה קצבתית בלבד.

תיקון תקנה 3:

מוצע להוסיף את "קופת הגמל להשקעה" כמוצר שממנו ניתן לנייד את היתרה הצבורה של העמית ולאפשר ניוד כספים מחשבון חדש לקופת גמל להשקעה, על מנת שגם החוסכים בקופה זו יוכלו ליהנות מהיתרונות שבניוד כספים כאמור. בהתאם לאמור, מוצע לאפשר לנייד כספים מקופת גמל להשקעה אחת לאחרת.

תיקון תקנה 4:

על מנת להגביר את התחרות ולהסיר חסמי מעבר בין קופות הגמל מוצע לבטל את המגבלה בפסקה (3) האוסרת על העברת כספים של עמיתים שלהם יתרת חוב לקופת הגמל בשל הלוואה שניתנה לעמית. בנוסף על מנת ליתן אפשרות למקבלי קצבאות להעביר את תשלום הקצבה לקופה אחרת, מוצע לבטל את פסקה (4) האוסרת על העברת כספים בין קופות לגבי מי שהחל לקבל קצבה. כמו כן, מוצע שלא לאפשר למקבלי קצבאות שמוטל עיקול על זכותם לקבל קצבה, כולה או חלקה, להעביר את תשלום הקצבה לקופה אחרת וזאת בדומה לאיסור הקיים בתקנות לגבי העברת כספי עמיתים שמוטל עיקול על מלוא היתרה הצבורה שעומדת לזכותם.

תיקון תקנה 5:

לצורך הגברת התחרות ושיפור האפשרות להעביר כספים, כאמור, מוצע לקבוע כי גוף מנהל של חברה מנהלת יעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית אשר ניתן להעבירה בתוך 5 ימי עסקים מהיום שבו הועברה לו בקשה מלאה, במקום 10 ימי עסקים כפי שקיים היום. נתוני העברת הכספים בין קופות גמל מראים כי אין צורך בתקופה של 10 ימי עסקים להעברת כספי העמית. לעניין קופת גמל להשקעה, מוצע לקבוע הכספים יועברו בתוך שני ימי עסקים, וזאת בדומה למוצרים פיננסיים אחרים ולנוכח מאפייני קופת גמל להשקעה.

לנוכח קיצור הזמן בין בקשת הניוד לביצועה לחמישה ימים בלבד והצורך בשיפור כושר המיקוח של החוסך עוד בטרם הגיש את בקשתו להעברת הכספים מוצע לבטל את האפשרות לבטל את העברת הכספים לאחר שהועברה בקשה מפורטת, חתומה ומלאה לקופה המקבלת.

כמו כן מוצע לקבוע טווחי זמן מוגדרים להגשת בקשה להעברת נכסי מקבל קצבה. על מנת שקופת הגמל תוכל לחשב את השווי הכספי של מקבל הקצבה מוצע לקבוע כי העברת הכספים לגבי בקשות שהועברו עד 20 ימי עסקים ממועד פרסום הדוח הכספי התקופתי של הקופה המעבירה תיעשה 15 ימים לאחר מועד פרסום הדוח הכספי. לגבי בקשת העברה שהוגשה לקופה המקבלת בתוך פחות מ- 20 ימי עסקים לפני מועד פרסום הדוח הכספי התקופתי הראשון, העברת הכספים תבוצע לאחר פרסום הדוח הכספי התקופתי העוקב לדוח הכספי הראשון של הקופה המעבירה. נוסף על כך, מאחר שממועד עריכת הדוח הכספי ועד למועד העברת הכספים שולמו למקבל הקצבה מספר קצבאות זקנה וכספי מקבל הקצבה השיאו תשואה, מוצע להפנות להוראות שיקבע הממונה לפי הוראות סעיף 23(ג) לחוק לעניין אופן חישוב כספי מקבל הקצבה שיעברו לקופה המקבלת.

בדומה להסדר הקיים בתקנות העיקריות לגבי עמיתים, מוצע להסמיך את הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, במקרים מיוחדים ופרטניים, לאשר דחייה של המועד להעברת נכסי מקבל קצבת זקנה לתקופה שלא תעלה על עשרים ימי עסקים נוספים.

עוד מוצע לקבוע הוראות לעניין הסכומים שיועברו כאשר קיימת בחשבוננו של העמית בקופה המעבירה יתרת חוב בשל הלוואה שטרם נפרעה במלואה. על פי המוצע, בהעברת כספים של עמית כאמור, יראו את היתרה העומדת להעברה כיתרה בניכוי הלוואה, כאשר הסכום שנוכה ישמש לפירעון הלוואה בקופה המעבירה. התנאים לביצוע ההעברה יהיו אלו:

1. הקופה המקבלת תזקוף לזכות העמית את היתרה שהועברה בתוספת הסכום שנוכה;
2. הקופה המקבלת תיתן לעמית הלוואה בגובה הסכום שנוכה.

תיקון תקנה 6:

מוצע להתאים את הסנקציה המוטלת על איחור בהעברת כספי עמית חוסך גם על איחור בהעברת נכסי מקבל

קצבה. בנוסף, על מנת למנוע בלבול בין 2 סוגי ריביות שנקבעות על ידי אגף החשב הכללי במשרד האוצר - ריבית פיגורים וריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית, מוצע למחוק את המילה "פיגורים" בכל התקנה.

תיקון תקנה 8 :

מוצע לתחום את האחריות הביטוחית של הקופות (המעבירה והמקבלת) בנוגע למקבל הקצבה, בדומה לאחריות הביטוחית בנוגע לעמית. בהתאם למוצע, גוף מנהל של קופה מעבירה יהיה אחראי לתשלום הכספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל הקצבה בקופה המעבירה בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ההעברה ואילו גוף מנהל של קופה מקבלת יהיה אחראי לתשלום כספים לפי הכיסויים הביטוחיים של מקבל הקצבה בקופה המקבלת בשל מקרה ביטוח שאירע במועד העברה ולאחריו.

תקנה 8 :

מוצע לקבוע כי תחילתן של תקנות אלו ביום פרסומן. עם זאת, מוצע לקבוע כי תחילתן של ההוראות לגבי העברת כספים בשל מקבלי קצבה תהא במועד תחילת תוקפן של הוראות משלימות לפי סעיף 23(ג) לחוק לגבי חישוב נכסי מקבל קצבה, וזאת בשל ההכרח בהוראות אלו לשם יישום ההסדר המוצע.

כמו כן, מהטעם האמור, מוצע לקבוע כי תחילתן של ההוראות לגבי העברת כספים של עמית שקיימת בחשבונו בקופה המעבירה יתרת חוב בשל הלוואה שטרם נפרעה במלואה תהא במועד תחילת תוקפן של הוראות משלימות לפי סעיף 23(ג) לגבי התנאים שנקבעו בסעיף 5(ג) לתיקון זה.